

بررسی مشخصات دموگرافیک و بالینی بیماران مبتلا به سرطان پستان در ارومیه، روش غربالگری مناسب کدام می‌تواند باشد؟

دکتر داود ملکی^۱

تاریخ دریافت ۸۸/۱۲/۱۲، تاریخ پذیرش ۸۹/۲/۲۹

چکیده

پیش زمینه و هدف: سرطان پستان، بعد از پوست، شایع‌ترین سرطان خانم‌ها است و راه پیشگیری قطعی ندارد. تشخیص زود رس، با ماموگرافی، انتخاب روش‌های درمانی، موفقیت درمان و طول عمر را زیاد می‌کند. سرطان پستان در ایران سومین سرطان شایع به شمار می‌رود. هدف این مطالعه بررسی و تعیین مرحله بیماری و سن بیماران در موقع مراجعه می‌باشد.

مواد و روش کار: مشخصات بیمارانی که با سرطان پستان به درمانگاه خون و انکولوژی مراجعه داشتند، براساس پرسش‌نامه‌ی تنظیمی از پرونده، پرسش مستقیم از بیماران مراجعه کننده برای پیگیری و یا پرسش تلفنی جمع آوری و آنالیز شد.

یافته‌ها: در این مطالعه ۱۱۸ بیمار، ۳ مرد و ۱۱۵ زن در محدوده سنی ۲۱ تا ۷۶ سال، با میانگین سنی ۴۹/۴۹ و میانه سنی ۴۸ سال بررسی شدند. بیشترین بیماران (۳۵ درصد) در گروه سنی ۴۹ تا ۴۰ بودند. ۲۱ درصد مرحله پیشرفته بیماری، ۴۷/۵ درصد گرفتاری لنفدهای زیر بغل، ۱۱ درصد عدم گرفتاری لنفدهای زیر بغل و ۲۰ درصد وضعیت نامشخص گرفتاری لنفدهای زیر بغل داشتند. سن شروع قاعدگی در ۲۸ درصد موارد زیر ۱۴، در ۹۰ درصد زیر ۱۶ و در ۱۰ درصد بالای ۱۶ سال بود. اولین زایمان‌های ترم ۱۰۰ درصد موارد زیر ۳۵ سال، ۹۵ درصد زیر ۳۰ سال، ۸۱ درصد زیر ۲۵ سال و ۴۳ درصد زیر ۲۰ سال رخ داده است. ۹ درصد از بیماران خانم زایمان نکرده اند. هشت بیمار (۶/۷۷ درصد) سابقه فامیلی سرطان پستان داشتند.

بحث و نتیجه گیری: این مطالعه نشان می‌دهد در این منطقه تشخیص و درمان سرطان پستان در سنین پایین و در مراحل پیشرفته صورت می‌گیرد. به نظر می‌رسد افزایش آگاهی خانم‌ها و ایجاد تسهیلات برای تشخیص زودتر بیماری به‌خصوص با روش معاینه بالینی دوره‌ای پستان نیاز هست.

کلید واژه‌ها: سرطان پستان، مرد، غربالگری

مجله پزشکی ارومیه، دوره بیست و یکم، شماره سوم، ص ۲۷۷-۲۷۳، پاییز ۱۳۸۹

آدرس مکاتبه: ارومیه، مرکز آموزشی و درمانی امام خمینی ارومیه، بخش خون و انکولوژی، تلفن تماس: ۰۹۱۴۴۴۳۱۶۳۲

Email: Davood.maleki@gmail.com

مقدمه

سرطان پستان، بعد از سرطان پوست، شایع‌ترین سرطانی است که در خانم‌ها تشخیص داده می‌شود (۱). حدود یک سوم (۳۲ درصد) سرطان‌ها در خانم‌ها سرطان پستان است (۱). ولی میزان بروز آن براساس نژاد و قوم متغیر است. در طی ۵۰ سال گذشته میزان بروز آن افزایش پیدا کرده است. افزایش سریع میزان بروز آن در سال‌های ۱۹۸۰، هم‌زمان با افزایش استفاده از ماموگرافی، و افزایش تدریجی‌تر در سال‌های ۱۹۹۰ رخ داده است (۱). از سال ۱۹۹۰ افزایش بروز عمدتاً در زنان بالای ۵۰ سال و

متناسب با افزایش دو عامل خطر اولیه جنس مؤنث و سن رخ می‌دهد. افزایش مداوم و تدریجی بروز سرطان پستان، با افزایش غربالگری با ماموگرافی، افزایش استفاده از هورمون درمانی جایگزین، افزایش چاقی و کاهش فعالیت فیزیکی در زنان یائسه، شروع قاعدگی زودرس، تأخیر در حاملگی و تعداد بچه کم‌تر همراه است (۱). براساس اطلاعات آماری منتشر شده سرطان پستان در ایران سومین سرطان شایع به شمار می‌رود (۱۰ درصد سرطان‌ها) و سن شیوع آن بر خلاف کشورهای غربی زودتر و بین ۳۵ تا ۴۴ سال می‌باشد (۲).

^۱ استادیار بیماری‌های داخلی، دانشگاه علوم پزشکی ارومیه